

รายวิชา ประวัติศาสตร์

รหัสวิชา สด๒๑๐๒

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

เรื่อง สีสันจากธรรมชาติ

ครูผู้สอน ครูสุดารัตน์ ปัญญาดี

เรื่อง

สืบทอดจากธรรมชาติ

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. ยกตัวอย่างสีที่ได้จากธรรมชาติได้
๒. สามารถเลือกพืชต่าง ๆ มาทำสีจากธรรมชาติได้

สีที่ใช้ทำขนมได้มาจากอะไร

สีที่ใช้ทำขนมได้มาจากอะไร

พืชอะไรบ้างที่สามารถนำมา ทำสัผสมอาหาร

ใบเตย

ดอกอัญชัน

A close-up photograph of a shallow, round, woven basket filled with numerous dried, deep red roselle flowers. The flowers are piled together, showing their characteristic shape with pointed, slightly curled petals. The basket is made of light-colored, woven material, possibly bamboo or rattan, and sits on a rustic, weathered wooden surface. The background is softly blurred, showing more of the wooden texture.

กระเจียบแดง

ดอกคำฝอย

แครอท

ขมิ้นชัน

ฟักทอง

ดอกกรรณิการ์

ดอกเฟื่องฟ้า

กาบมะพร้าว

สิ่งจากธรรมชาติสามารถนำไปทำ
อะไรได้อีกบ้าง

วีดิทัศน์

เรื่อง ผ้าไทยสู่สากล | EP.๒ | เสน่ห์สี่ล้อม
ฝ่ายที่ใช้ภูมิปัญญาแบบชาวบ้าน

สื่อวีดิทัศน์ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

จาก สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม

เรื่อง ผ้าไทยสู่สากล EP.๒ เสน่ห์สีย้อมฝ้ายที่ใช้ภูมิปัญญา
แบบชาวบ้าน

วันที่สืบค้น ๗ ม.ค. ๒๕๖๘

แหล่งที่มา

<https://www.youtube.com/watch?v=v7-jLmf6ils>

วัสดุธรรมชาติที่ให้สีต่างๆ

คำแสด/คำมะะ/คำไทย

ใช้ส่วนเมล็ด ให้สีแสดสด หรือ สี Annatto

ใบหูกวาง

ให้สีเขียว เขียวขี้ม้า เขียวอมเหลือง

มะเกลือ

ใช้ผลสุก+โคลน ให้สีดำ

ถั่วคราม

ในเอเชียมี 2 ชนิด

1. *Indigofera tinctoria*
คราม ชื่อสามัญ Common indigo
2. *Indigofera suffruticosa*
ครามใหญ่ ชื่อสามัญ Anil
ใบประกอบแบบขนนก
ขึ้นในที่ดินร่วน น้ำน้อย แดดจัด

เปลือกเพกา/ลิ้นฟ้า

ให้สีเหลืองอมเขียว เหลืองอ่อน

*หมายเหตุ : เป็นตัวอย่างวัสดุธรรมชาติที่ให้โทนสีดังกล่าวเท่านั้น

วัสดุธรรมชาติที่ใช่ โทนสีน้ำตาล

มังคุด

ใช้ส่วนเปลือก ให้สีน้ำตาล-น้ำตาลแดง

มะขามป้อม

ใช้ส่วนเปลือก ให้สีน้ำตาล
ใช้ส่วนผล ให้สีดำแทนเขียวหรือสีเทา

โกงกางใบเล็ก/โกงกางใบใหญ่

ใช้ส่วนเปลือก ให้สีน้ำตาล

*หมายเหตุ : เป็นตัวอย่างวัสดุธรรมชาติที่ใช่โทนสีดังกล่าวเท่านั้น

วัสดุธรรมชาติที่ใช่ โทนสีจํา-เทา

มะเกลือ

ใช้ผลสุก+โคลน ให้สีดำ

เงาะโรงเรียน

ใช้ส่วนเปลือก+โคลน ให้สีดำ

กระบก

ใช้ผลสุก+โคลน ให้สีเทา-เทาดำ

*หมายเหตุ : เป็นตัวอย่างวัสดุธรรมชาติที่ใช่โทนสีดังกล่าวเท่านั้น

วัสดุธรรมชาติที่ให้ โทนสีเขียว-เขียวเหลือง

เปลือกเพกา/ลิ้นฟ้า

ให้สีเหลืองอมเขียว เหลืองอ่อน

ใบหูกวาง

ให้สีเขียว เขียวขี้ม้า เขียวอมเหลือง

ใบสาบเสือ

ให้สีเขียวอมเหลือง เขียวคล้ำ

เปลือกต้นมะม่วง

ให้สีเขียว เขียวขี้ม้า

และเหลืองอ่อน

วัสดุธรรมชาติที่ให้สี คราม

ตัวคราม

ในเอเชียมี 2 ชนิด

1. *Indigofera tinctoria*
คราม ชื่อสามัญ Common indigo

2. *Indigofera suffruticosa*
ครามใหญ่ ชื่อสามัญ Anil

ใบประกอบแบบขนนก
ขึ้นในที่ดินร่วน น้ำน้อย แดดจัด

I. tinctoria

ช่อม

Strobilanthes cusia

ใบเดี่ยวเรียงตรงข้าม
ขอบใบหยักฟันเลื่อย

ขึ้นในพื้นที่สูง ริมน้ำธาร แสงรำไร
ป่าดิบเขา/ป่าสนเขา
พบมากทางภาคเหนือ

วัสดุธรรมชาติให้ โทนสีเหลือง-แสด

แก่นขนุน

ใช้ส่วนแก่น ให้สีกรักหรือสีเหลืองแก่
ใช้ส่วนใบและราก ให้สีเหลือง-เหลืองเขียว

ขมิ้นชัน

ใช้ส่วนหัว/เหง้า ให้สีเหลือง

คำแสด/คำเงาะ/คำไทย

ใช้ส่วนเมล็ด ให้สีแสดสด หรือ สี Annatto

*หมายเหตุ : เป็นตัวอย่างวัสดุธรรมชาติที่ให้โทนสีดังกล่าวเท่านั้น

ใบงานที่ ๒

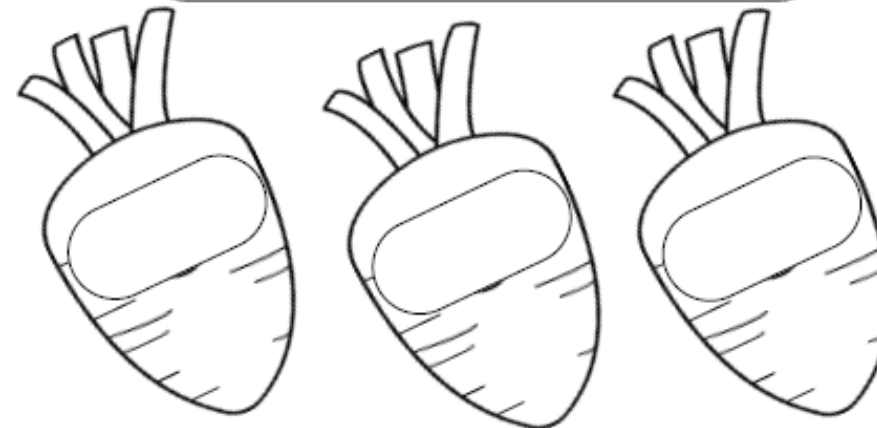
เรื่อง สีสันจากธรรมชาติ

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

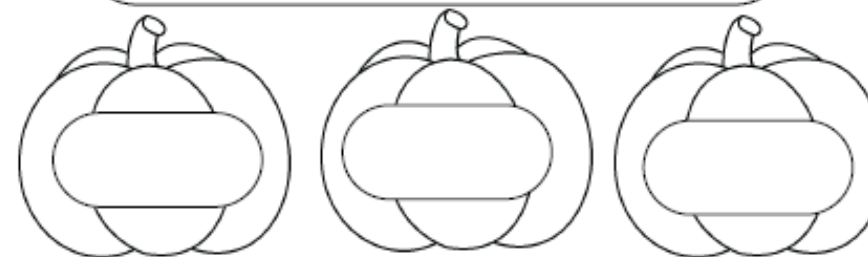
ใบงานที่ ๒ เรื่อง สีสันจากธรรมชาติ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ภูมิปัญญาไทย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สีสันจากธรรมชาติ
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๒๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง : ให้นักเรียนยกตัวอย่างสีธรรมชาติที่นำมาทำขนมและย้อมผ้าได้

๑. คุณแม่จะทำขนมบัวลอย นักเรียนจะแนะนำให้นำพืช ผัก
อะไรบ้างมาทำสีธรรมชาติ

๒. ถ้านักเรียนจะย้อมเสื้อจากสีธรรมชาติ จะใช้สีจากอะไร

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

กิจกรรมของปลายทางในวันนี้

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

๑. ให้นักเรียนยกตัวอย่างสี่ธรรมชาติที่นำมาทำขนมและย้อมผ้าได้
๒. ถ้านักเรียนจะย้อมเสื้อจากสี่ธรรมชาติ จะใช้สีจากอะไร

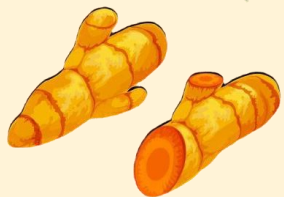
คำชี้แจงกิจกรรมครู

๑. แจกใบงานที่ ๒ เรื่อง สีส่นจากธรรมชาติ
๒. เดินดูนักเรียนในชั้นเรียนคอยให้คำแนะนำนักเรียน

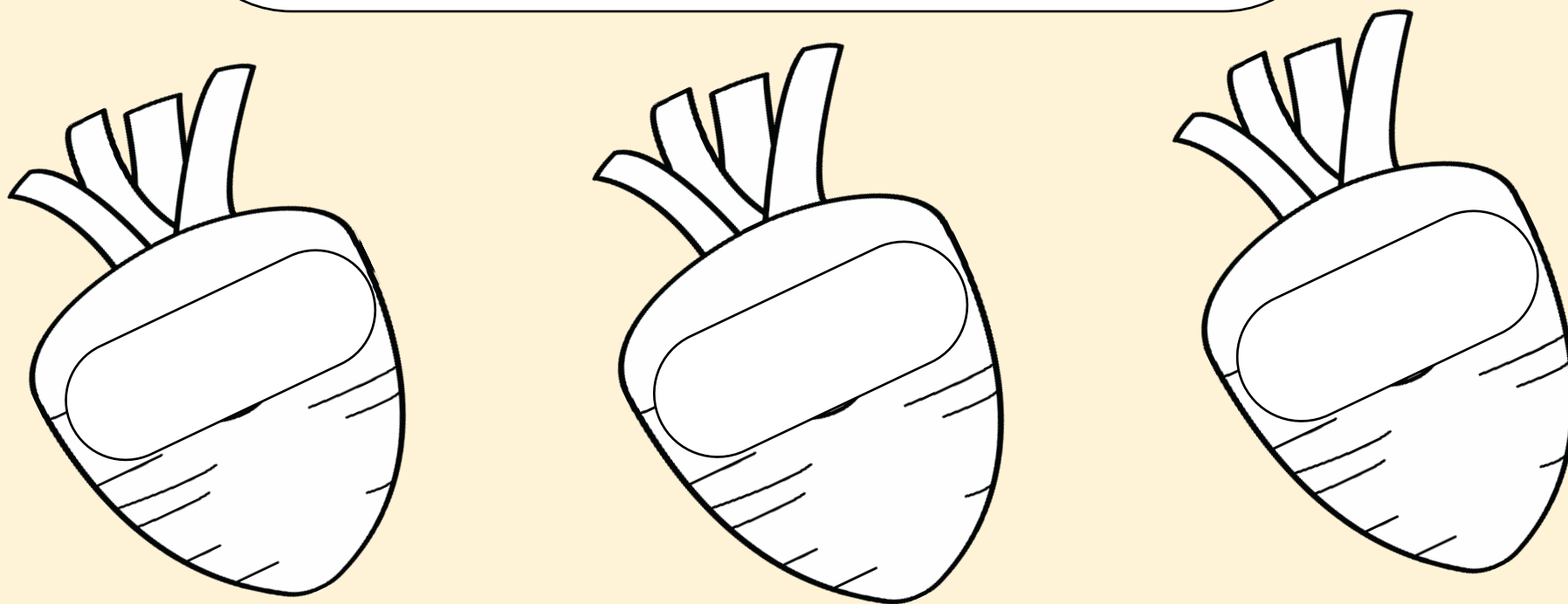
ใบงานที่ ๒

เรื่อง สีสันจากธรรมชาติ

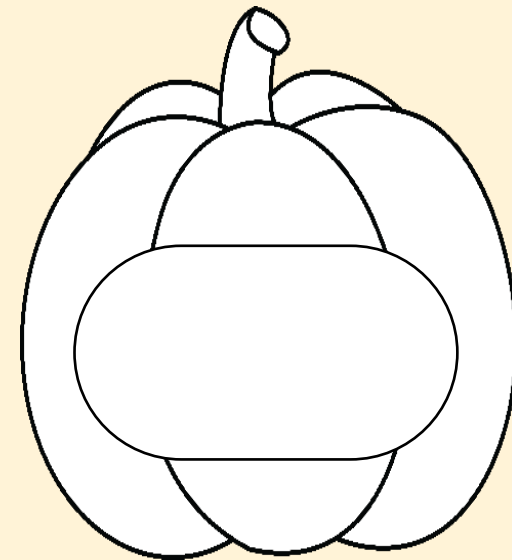
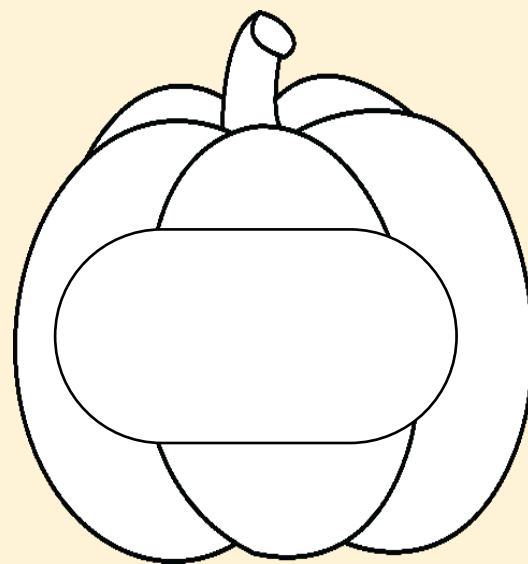
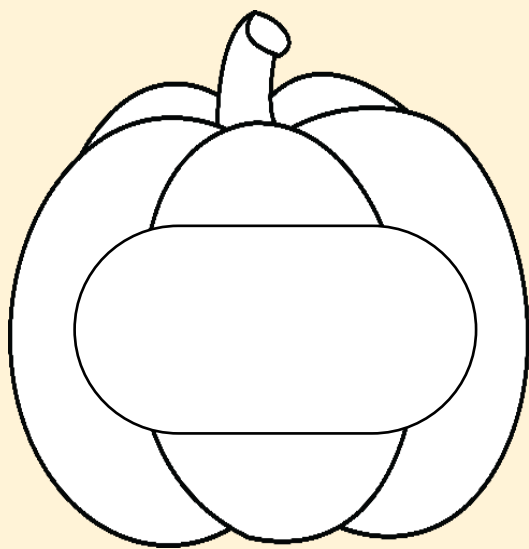
ให้นักเรียนยกตัวอย่างสี่ธรรมชาตินี้นำมาทำขนมและย้อมผ้าได้

๑. คุณแม่จะทำขนมบัวลอย นักเรียนจะแนะนำ
ให้นำพืช ผักอะไรบ้างมาทำสี่ธรรมชาติ

ให้นักเรียนยกตัวอย่างสี่ธรรมชาติที่นำมาทำขนมและย้อมผ้าได้

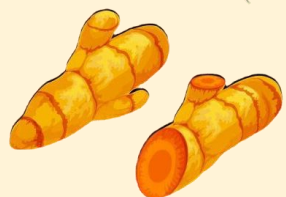
๒. ถ้านักเรียนจะย้อมเส้นจากสี่ธรรมชาติ
จะใช้สีจากอะไร

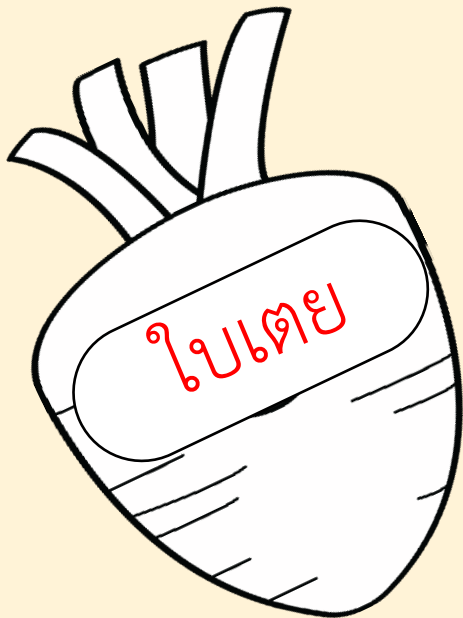
เฉลยใบงานที่ ๒

เรื่อง สืบค้นจากธรรมชาติ

ให้นักเรียนยกตัวอย่างสี่ธรรมชาตินำมาทำขนมและย้อมผ้าได้

๑. คุณแม่จะทำขนมบัวลอย นักเรียนจะแนะนำ
ให้นำพืช ผักอะไรบ้างมาทำสี่ธรรมชาติ

ให้นักเรียนยกตัวอย่างสี่ธรรมชาตินำมาทำขนมและย้อมผ้าได้

๒. ถ้านักเรียนจะย้อมเส้นจากสี่ธรรมชาติ
จะใช้สีจากอะไร

สิ่งที่ได้เรียนรู้

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง ไม้ไฟใช้งานได้

สิ่งที่ต้องเตรียม

ใบงานที่ ๓ เรื่อง ไม้ไฟใช้งานได้

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

